ประเทศฟิลิปปินส์
รายงานพบผู้ป่วยโรคไข้คิวในคน จำนวน 2 ราย

เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2567 จุดประสานงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ (IHR-NFP) ประเทศฟิลิปปินส์ แจ้งต่อองค์การอนามัยโลก (WHO) กรณีพบผู้ป่วยโรคไข้คิวในคนจำนวน 2 ราย นับเป็นการพบผู้ป่วยโรคไข้คิวในคนครั้งแรกของประเทศฟิลิปปินส์

รายละเอียดเหตุการณ์

จากการติดตามการรายงานของภาคีเครือข่าย One Health พบว่า ในช่วงต้นปี พ.ศ. 2567 ได้เริ่มมีการระบาดในแพะที่ฟิลิปปินส์ ก่อนเกิดการระบาดของโรคไข้คิวในคนดังกล่าว โดยสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2567 ประเทศฟิลิปปินส์ได้นำเข้าแพะจากประเทศสหรัฐอเมริกา และได้นำมากักกันไว้ที่จังหวัดปัมปังกา แพะที่ตั้งครรภ์บางตัวมีการแท้งลูก อาการของแพะเข้าได้กับโรคไข้คิว เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2567 ห้องปฏิบัติการวินิจฉัยและอ้างอิงโรคสัตว์ (ADDRL) ของสำนักงานอุตสาหกรรมสัตว์ ได้ทำการตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี ELISA ผลพบเชื้อแบคทีเรีย *C. burnetii* การระบาดครั้งนี้ได้เริ่มต้นเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2567 หลังจากนั้นได้ทำการย้ายแพะบางส่วนไปยังจังหวัดมารินดูเก ได้ทำการตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี RT-PCR เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2567 ผลพบเชื้อแบคทีเรีย *C. burnetii* โดยศูนย์คาราบาวฟิลิปปินส์ ห้องปฏิบัติการความปลอดภัยทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อม และเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2568 แผนกห้องปฏิบัติการสัตวแพทย์ ห้องปฏิบัติการวินิจฉัยและอ้างอิงโรคสัตว์ของสำนักงานอุตสาหกรรมสัตว์ (BAI) ได้ทำการตรวจยืนยันอีกครั้ง ผลพบเชื้อแบคทีเรีย *C. burnetii* เช่นกัน

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2567 กรมเกษตร-สำนักงานอุตสาหกรรมสัตว์ (DA-BAI) ได้เผยแพร่ข่าวเพื่อยืนยันถึงการระบาดของโรคไข้คิวในแพะที่ได้นำเข้ามาจากประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีแพะติดเชื้อ 19 ตัว จากทั้งหมด 94 ตัว และได้มีคำสั่งให้ทำลายแพะเหล่านั้นทั้งหมด หลังจากนั้นเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2567 พบการเกิดโรคไข้คิวในคนหลังจากสัมผัสกับสัตว์ที่ป่วย

20 มิถุนายน 2567 นักระบาดวิทยาภาคสนาม (FETP) สำนักระบาดวิทยา (EB) ของประเทศฟิลิปปินส์ ได้ลงพื้นที่เพื่อสอบสวนโรค และในวันที่ 21 มิถุนายน 2567 หน่วยงานระบาดวิทยาและการเฝ้าระวังระดับภูมิภาค (RESU) ได้ประกาศพบโรคไข้คิวในแพะ ซึ่งเป็นแพะกลุ่มเดียวกันกับที่ผู้ป่วยสัมผัส จากการสอบสวนโรค พบว่า มีคนงาน 9 คน จากทั้งหมด 26 คน มีประวัติสัมผัสแพะ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี RT-PCR ทั้งหมดเป็นลบ ซึ่งจากการสอบสวนโรคเพิ่มเติม พบผู้ป่วยรวม 12 คน ในจำนวนนี้ตัวอย่างเลือดของผู้ป่วย 11 ราย ได้ถูกส่งไปตรวจที่ศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคแห่งชาติสหรัฐอเมริกา และเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2567 ศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคแห่งชาติสหรัฐอเมริกาได้ยืนยันผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการของผู้ป่วยทั้ง 2 ราย จากตัวอย่างซีรั่มพบการติดเชื้อแบคทีเรีย *C. burnetii*

รายละเอียดของผู้ป่วยทั้ง 2 ราย

ผู้ป่วยรายที่ 1 เพศชาย อายุ 30 ปี คนงานในฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์ เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2567 เริ่มมีอาการ ไข้ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปวดข้อ หนาวสั่น และสูญเสียความสามารถในการรับรส เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2567 เริ่มรับการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะ (doxycycline) และวันที่ 26 มิถุนายน 2567 ผู้ป่วยหายเป็นปกติแล้ว

ผู้ป่วยรายที่ 2 เพศชาย อายุ 34 ปี คนงานในฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2567 เริ่มมีอาการไข้ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปวดข้อ หนาวสั่น และน้ำหนักลด เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2567 เริ่มรับการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะ (doxycycline) และวันที่ 26 มิถุนายน 2567 ผู้ป่วยหายเป็นปกติแล้ว

การระบาดครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่มีการระบาดครั้งแรกในคนของโรคไข้คิวของประเทศฟิลิปปินส์ ความตระหนักรู้ของโรคนี้ในชุมชนและบุคลากรสุขภาพ รวมถึงขีดความสามารถในการตรวจทางห้องปฏิบัติการยังอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประเมินความเสี่ยงของการระบาดระหว่างประเทศของโรคไข้คิวอยู่ในระดับที่ต่ำมาก ทั้งนี้องค์การอนามัยโลกยังได้เน้นย้ำในมาตรการป้องกันต่าง ๆ อาทิ การหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสัตว์ป่วย และสิ่งแวดล้อมที่ปนเปื้อน รวมถึงการจัดการระบบเฝ้าระวังที่เข้มงวด ภายใต้แนวทางสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health Approach)

****

ที่มา : EIS | Event Information Site for IHR National Focal Points

จัดทำ : 21 กุมภาพันธ์ 2568

เรียบเรียง : กลุ่มภารกิจความร่วมมือระหว่างประเทศ กองระบาดวิทยา
จุดประสานงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ ประจำประเทศไทย (IHR-NFP)

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค
อาคาร 11 ชั้น 3 เลขที่ 88/21 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
www.ddc.moph.go.th/doe โทร: 0 2590 3801 โทรศัพท์เคลื่อนที่: 09 2714 0829